

Keskkonnamõju hindamise teated

Avaldamise algus: 08.02.2011

Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine Mägrauru mü. detailplaneeringul

Torgu Vallavolikogu algatas 03. novembril 2010. a otsusega nr1-1/28 "Mägrauru mü detailplaneeringu algatamine" detailplaneeringu koostamise Kaavi küla Mägrauru maaüksusel (80701:002:0470, pindala 15,51ha, maa sihtotstarve 90% maatulundusmaa, 10% tootmismaa). Detailplaneeringu eesmärk: Kaavi kalakasvatuse varustamine elektrienergiaga. Detailplaneeringu ülesanne: Torgu valla sisemaa osaüldplaneeringu muutmine tekstiosas (peatükk I punkt 8), tuulegeneraatori lubatava masti kõrguse, võimsuse ja asukoha määramine.

Torgu Vallavalitsus palus kirjaga 22. november 2010. a nr119 Keskkonnaameti seisukohta Mägrauru mü detailplaneeringule keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkuse kohta, lisades kirjale Hendrikson & Ko poolt koostatud töö nr1433/10 "Torgu valda Kaavi külla Mägrauru kinnistule elektrituuliku paigaldamise keskkonnamõju eelhindang".

Keskkonnaameti vastuskirjas 16. detsember 2010. a nrHLS 6-8/45004-2 soovitatakse täiendada keskkonnamõju eelhindangut lisades sellele Natura (eel)hindamise, tulenevalt Kura kurgu hoiuala ja Viieristi looduskaitseala suhtelisest lähedusest.

Torgu Vallavalitsus kirjaga 23. detsember 2010. a nr139 edastas Keskkonnaametile Hendrikson & Ko poolt koostatud "Torgu valda Kaavi külla Mägrauru kinnistule elektrituuliku paigaldamise keskkonnamõju eelhindangu", mida oli täiendatud Natura (eel) hindamisega

Keskkonnaamet olles tutvunud täiendatud OÜ Hendrikson & Ko tööga nr 1433/10 "Torgu valda Kaavi külla Mägrauru kinnistule elektrituuliku paigaldamise keskkonnamõju eelhindang" (edaspidi eelhindang), asus seisukohale, et eelhindangu kohaselt planeeritakse Torgu valda Kaavi külla Mägrauru kinnistu lõunaossa paigaldada üks elektrituulik (olenevalt valitud margist 50-60 m kõrgune, kahe või kolme labaga, rootori läbimõõduga 32-33,4 m, võimsusega 275-330 kW) koos maakaabelliiniga samal kinnistul asuva kalakasvatuse energiavajaduse rahuldamiseks. 15.01.2011 viidi looduskasutuse spetsialist Veljo Volke poolt läbi paikvaatlus.

Esitatud eelhindangu kohaselt ei kaasne kavandatava tegevusega ümbruskonnas olulist müra ega varjutust. Eelhindang on põhjalik ja selle koostamise käigus on välja selgitatud ja kirjeldatud kõik olulised mõjud. Välja on pakutud leevendav meede mõju vähendamiseks linnustikule. Keskkonnaamet nõustub eelhindangu koostanud ekspertidega, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju.

Kavandatavaks tegevuseks on ühe elektrituuliku püstitamine olemasolevast Natura võrgustikust väljapoole, u 1 km kaugusele Kura kurgu linnuala lähimast merd hõlmavast alast ning u paarisaja meetri kaugusel linnuala maismaa osast (Viieristi looduskaitseala).

Kuna üheks olulisemaks mõjuks looduskaitsele väärtustele loetakse tavaliselt mõju linnustikule, analüüsib Keskkonnaamet sellega seonduvat täpsemalt ja täiendab eelhindangus toodud kaalutlusi.

Elektrituulikute seotud võimalikud mõjud linnustikule on järgmised:

1. Välja tõrjumine tuulepargi alalt. Turbiini ümbrus/tuulepargi ala muutub lindude poolt vähem kasutatavaks või hüljatakse hoopis. Taoline elu- või toitumisala vähenemine tuulepargi alal (s.t. kaudne elupaigakadu) võib sobivate alternatiivide puudumisel vähendada lindude sigimisedukust või ellujäämist. Häirimist võivad põhjustada tuulikud ise või ka inimeste tegutsemine (tuulikute hooldustööd jms). See mõju on oluline siis, kui mõjupiirkonnas on lindudele tähtsaid toitumis-, peatumis- või pesitsuspaiku. Selliseid kohti Mägrauru kinnistule kavandatava tuulegeneraatori mõjualas ei ole. Seega ei ole vaja ka mõju leevendada.

2. Barjääriefekt. Toitumis-, talvitumis-, pesitsus- ja puhkealade vahele jäävad tuulepargid pikendavad lennuteekonda, kuna lind lendab enamasti ümber tuulepargi, mis suurendab energiakulu. Mõju võib olla oluline suure tuulepargi puhul või siis, kui väiksem hulk tuulikuid on paigutatud ahelikuna risti lindude poolt

kasutatava lennusuunaga. Mägrauru kinnistule kavandatakse ühte tuulikut ja see ei kujuta olulist barjääri lindude (sh Kura kurgu linnuala kasutatavate lindude) lennutrajektooride muutjana.

3. Elupaikade kadu või kahjustamine tuulepargi enda või sellega kaasneva infrastruktuuri tõttu. Mägrauru tuulik on kavandatud väljapoole olemasolevat linnuala ning selle ehitamise ja kasutamisega ei kaasne otsest mõju linnuala elupaikadele.

4. Eelhindangus on järeldatud, et arvestades linnuala kaitse-eesmärke, kavandatavat tegevust ning selle asukohta, võib tegevuse mõju ulatus laieneda linnualale läbi lindude kokkupõrgete tuulikutega. Leevendava meetmena on eelhindangus välja pakutud elektrituuliku seiskamist (või allalaskmist, kui valitakse tuulik GEV MP C) lindude massilise rände päevadeks.

Keskkonnaamet täpsustab, et Kura kurgu linnuala kaitse-eesmärgiks olevate linnuliikide kokkupõrke- ja hukkimisrisk on väga väike, sest alal kaitstakse peamiselt vee- ja rannikuliike, kes üldjuhul ei randa maismaa kohal rannikust 1 km kaugusel ega soorita regulaarseid lende merelt üle Sõrve poolsaare. Seega ei avalda tuulegeneraatori püstitamise negatiivset mõju neile liikidele, kelle kaitseks moodustati Natura 2000 Kura kurgu linnuala. Negatiivne mõju ilmneb rändel olevate lindude keskmisest suurema hukkimise läbi. Lindude hukkimise sagedust on määratud Lääne-Eesti tuuleparkides (Virtsu, Esivere-Rõuste, Aulepa) ja seal saadi keskmiseks hukkunud lindude arvaks ühe tuuliku kohta 19,2 lindu aastas (Tähe, T. 2010. Lindude hukkimisest Lääne-Eesti tuuleparkides. Tartu Ülikooli Türi Kolledzi lõputöö). Esivere-Rõuste tuulepargis, kus tuulikute keskmine kaugus rannajoonest on sarnane kavandatava Mägrauru kinnistu tuulikuga, oli keskmine hukkuvate lindude arv aastas 16,8 isendit. Arvestades Sõrve poolsaare asumist lindude intensiivsema rände teel, on prognoositav hukkuvate lindude arv aastas suurem - tõenäoliselt vahemikus 20 kuni 40 hukkuvat lindu aastas. Ühe tuuliku negatiivset mõju ei saa siiski lugeda oluliseks, sest eeldatavalt on enamus hukkuvaid linde väga suure populatsioonide arvukusega värvulised (metsvint, põhjavint, põialpoiss, rästad). Eelhindangu koostajad on välja pakkunud leevendava meetmena tuuliku ajutise seiskamise. See võimaldab hukkimissagedust vähendada. Keskkonnaamet on seisukohal, et planeerimise protsessis tuleb meetme rakendamist ja siduva tingimuse seadmist kaaluda.

Mägrauru detailplaneeringu seos teiste planeeringutega.

Koostatav detailplaneering on mitut kõrgema taseme planeeringut muutev: Torgu valla sisemaa osaüldplaneering, Saare maakonna teemaplaneering "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused" ning koostatav Saare-, Hiiu-, Lääne- ja Pärnu maakonna maismaa-alal maakonnaplaneeringu tuuleenergeetika teemaplaneering. Ükski nimetatud kõrgemalseisvatest planeeringutest ei näe ette antud piirkonda tuulegeneraatori rajamist, kuna tegemist on väärtusliku maastiku ja rohevõrgustiku alaga, mille läheduses asuvad Viieristi looduskaitseala (u 200 m kaugusel planeeritava elektrituuliku asukohast) ja Kura kurgu hoiuala (u 900 m kaugusel) ning mis asub olulisel lindude rändeteel. Viieristi looduskaitseala koosseisus on kaitse alla võetud Natura võrgustikku kuuluvad Kura kurgu linnuala ja Viieristi loodusala.

Keskkonnaamet asus seisukohale, et KSH läbiviimine ei lisa olulist teavet ja kaalutletud otsuse saab langetada planeeringu koostamise käigus. Keskkonnaamet on seisukohal, et keskkonnamõjude strateegilist hindamist ei ole vaja läbi viia, kuna planeeringuga ei kavandata keskkonnamõjude hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 6 nimetatud tegevusi, koostatud eelhindangu kohaselt ei kaasne kavandatava tegevuse elluviimisega eeldatavalt olulist negatiivset keskkonnamõju ning kavandatav tegevus ei mõjuta eeldatavalt oluliselt Natura võrgustiku alasid, nende terviklikkust ega kaitse-eesmärkide saavutamist.

Keskkonnaameti hinnangul aitaks vastuolu kõrgemalseisvate planeeringutega vähendada elektrituuliku tüübi muutmine (väiksema nimivõimsusega madalama tuuliku valimine). Lähtudes keskkonnamõju eelhindangust, KeHJS § 6 lõigetest 1, 2 ja 3 ning § 33, ja Keskkonnaameti Peadirektori 03. juuli 2009 käskkirjast nr 1-4/148, on Keskkonnaamet seisukohal, et planeeritava tegevusega ei kaasne eeldatavalt olulist negatiivset keskkonnamõju ning sellest tulenevalt ei ole Mägrauru kinnistu detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine vajalik.

Lähtudes eelnevast ja tulenevalt Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimise seaduse § 6 lõigetest 1,2, 3, § 33 ja Planeerimisseaduse § 9 lõige 12 ning OÜ Hendrikson & Ko tööst nr 1433/10 "Torgu valda Kaavi külla Mägrauru kinnistule elektrituuliku paigaldamise keskkonnamõju eelhindang", mida on täiendatud

Natura (eel)hinnanguga Torgu Vallavolikogu otsustab:

1. Mitte algetada keskkonnamõju strateegilist hindamist Kaavi küla Mägrauru mü, katastritunnusega 80701:002:0470, pindalaga 15,51ha, maa sihtotstrabed 90% maatulundusmaa ja 10% tootmismaa, detailplaneeringule, mille koostamise algataja on Torgu Vallavolikogu Arowana OÜ taotluse alusel.
2. Käesoleva otsuse ja kõigi selle aluseks olevate dokumentidega saab tutvuda Torgu Vallavalitsuses (lide küla Torgu vald).
3. Detailplaneeringu koostamise korraldaja, on Torgu Vallavalitsus (lide küla Torgu vald, Saare maakond, tel 457 0470; torgu@torgu.ee).
4. Detailplaneeringu vastuvõtja ja kehtestaja on Torgu Vallavolikogu. (lide küla Torgu vald, Saare maakond, tel 457 0470; torgu@torgu.ee).
5. Teade keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise kohta avaldatakse 14 päeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast alates.
6. Otsust on võimalik vaidlustada Tallinna Halduskohtu Pärnu kohtumajas (Rüütli 19, Pärnu 80010) 30 päeva jooksul teatavakstegemisest arvates.
7. Otsus jõustub teatavakstegemisega